

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН САНГИЙН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Аудитын код: СНАГ-2024/18/НА-СТА-ЗГТС

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2024 он	Санхүү-нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас: 261665 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Ч.Болд Утас: 261628 Цахим хаяг: boldch@audit.gov.mn Ахлах аудитор: И.Эрдэнэцэцэг Утас: 260512 Цахим хаяг: erdenetsetsegi@audit.gov.mn “Амгалан Ахуй Аудит” ХХК-ийн захирал: Д.Амгалан Утас: 88054499 Цахим хаяг: amgalanahui.audit@gmail.com
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар авна уу.

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024.02.28 № 07/333
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Байгаль орчин, уур амьсгалын сангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгөлөмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Байгаль орчин, уур амьсгалын сангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай болон аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна.

Аудитын гол асуудал

Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд Байгаль орчин, уур амьсгалын санг ажлын албагүй байхаар хуульчилсан боловч Засгийн газрын 2012 оны "Зохион байгуулалт, орон тооны хязгаар батлах тухай" 189 дүгээр тогтоолоор 5 орон тоотой байхаар баталсан байна. Иймээс "Байгаль орчин, уур амьсгалын сан"-аас хууль, тогтоол, журамд өөрчлөлт оруулах төслийг боловсруулан Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаманд санал хүргүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгаль орчин, уур амьсгалийн сангийн 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 1 зорилтын хүрээнд 2 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, хэрэгжилтийг 94.5 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж дүгнүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>9,267,708.00</u>	<u>1,840,754,088.0</u>
31	МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	-	-
33	АВЛАГА	2,573,027.00	1,647,660,900.00
33300	Татаас санхүүжилтийн авлага	2,573,027.00	1,647,660,900.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	6,694,681.00	193,093,188.00
354	Хангамжийн материал	6,694,681.00	193,093,188.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,197,550.00	1,327,600.00
35420	Аж ахуйн материал	806,300.00	1,046,300.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	4,000,000.00	4,154,000.00
35440	Түлш шатах тослох материал	320,000.00	5,500.00
35470	Бусад хангамжийн материал	370,831.00	186,559,788.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>41,081,128.43</u>	<u>58,772,627.21</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	41,081,128.43	58,772,627.21
392	Биет хөрөнгө	40,754,461.83	58,669,960.65
39203	Авто тээврийн хэрэгсэл	11,409,752.91	11,409,752.91
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(11,409,752.91)	(11,409,752.91)
39205	Машин, тоног төхөөрөмж	33,533,779.00	63,273,879.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,204,676.96)	(13,892,296.18)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	27,531,456.00	27,531,456.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(13,106,096.21)	(18,243,078.17)
393	Биет бус хөрөнгө	326,666.60	102,666.56
39301	Программ хангамж	1,120,000.00	1,120,000.00
39302	Хасагдуулга	(793,333.40)	(1,017,333.44)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>50,348,836.43</u>	<u>1,899,526,715.21</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	<u>29,217,900.00</u>	<u>9,217,900.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	29,217,900.00	9,217,900.00
413	Өглөг	29,217,900.00	9,217,900.00
4136	Бусад өглөг	29,217,900.00	9,217,900.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	29,217,900.00	9,217,900.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	21,130,936.43	1,890,308,815.21
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	21,130,936.43	1,890,308,815.21
512	Хуримтлагдсан үр дүн	21,130,936.43	1,890,308,815.21
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	21,130,936.43	21,130,936.43
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	1,869,177,878.78
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	<u>50,348,836.43</u>	<u>1,899,526,715.21</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,690,744,621.25	7,238,731,939.27
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,105,556,934.25	3,657,564,020.16
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,105,556,934.25	3,657,564,020.16
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	2,105,556,934.25	3,657,564,020.16
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	62,471,564.61
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,103,156,934.25	3,408,769,835.55
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,400,000.00	186,322,620.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	585,187,687.00	3,581,167,919.11
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	582,614,660.00	641,726,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	582,614,660.00	641,726,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,573,027.00	2,939,441,119.11
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	2,573,027.00	2,874,445,733.11
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	64,995,386.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	2,686,689,443.14	5,368,273,936.39
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,686,689,443.14	5,368,273,936.39
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	514,076,783.53	645,174,249.27
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	89,944,615.01	119,248,548.75
210101	Цалин	-	68,246,839.28
210102	Нэмэгдэл цалин	82,103,815.01	29,605,319.47
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,840,800.00	12,779,790.00
210104	Урамшуулал	-	8,616,600.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	11,149,435.46	19,438,032.86
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	7,645,292.27	13,583,703.32
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	899,446.15	2,429,118.40
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	719,556.92	808,141.07
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	169,473.08	249,099.50
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	1,715,667.04	2,367,970.57
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,350,351.44	4,563,825.96
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	486,955.85	1,040,000.00
210302	Түлш, халаалтын зардал	1,608,176.45	2,658,535.28
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	255,219.14	865,290.68
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,625,925.73	13,889,691.47
210401	Бичиг хэргийн материал	2,364,530.00	4,906,825.00
210402	Тээвэр, шатахууны зардал	2,623,520.00	6,379,095.00
210403	Шуудан холбоо интернэтийн төлбөр	1,484,475.73	1,385,122.47
210406	Бага үнэ түргэн элэгдэл зүйлс	-	1,218,649.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	105,000.00	-
210408	Бараа материал акталсны зардал	2,048,400.00	-

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,240,000.00	12,194,000.00
210601	Багаж хэрэгсэл	5,240,000.00	5,752,000.00
210604	Урсгал засвар	-	6,442,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	780,000.00	1,264,000.00
210702	Дотоод томилолтын зардал	780,000.00	1,264,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	383,109,090.00	454,847,910.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	382,491,622.00	454,393,390.00
210803	Даатгалын үйлчилгээний төлбөр	331,920.00	106,920.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	165,548.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	120,000.00	-
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	-	347,600.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,877,365.89	19,728,240.23
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,491,506.00	1,992,264.00
210902	Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	-	5,620,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	11,385,859.89	12,115,976.23
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,172,612,659.61	4,723,099,687.12
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	569,585.00	36,854,131.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	569,585.00	36,854,131.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,172,043,074.61	4,686,245,555.23
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,172,043,074.61	4,686,245,555.23
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	4,055,178.11	1,870,458,003.77
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	-	1,280,124.99
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	1,280,124.99
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VI=IV-V)	-	(1,280,124.99)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (VII=III+VI)	4,055,178.11	1,869,177,878.78

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,688,344,621.25	7,054,982,346.27
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,103,156,934.25	3,471,241,400.16
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,103,156,934.25	3,471,241,400.16
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	2,103,156,934.25	3,471,241,400.16
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	62,471,564.61
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,103,156,934.25	3,408,769,835.55
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	585,187,687.00	3,583,740,946.11
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	582,614,660.00	641,726,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	582,614,660.00	641,726,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,573,027.00	2,942,014,146.11
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	2,573,027.00	2,877,018,760.11
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	64,995,386.00

2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	<u>2,680,050,621.25</u>	<u>7,023,894,746.27</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,680,050,621.25	7,023,894,746.27
210	БАРАА АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	504,864,934.64	653,134,160.04
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	89,944,615.01	119,248,548.75
210101	Үндсэн цалин	-	63,097,468.32
210102	Нэмэгдэл	82,103,815.01	34,754,690.43
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,840,800.00	12,779,790.00
210104	Үр дүнгийн урамшуулал	-	8,616,600.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	11,149,435.46	19,438,032.86
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	7,645,292.27	14,455,135.50
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	899,446.15	1,245,999.26
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	719,556.92	996,399.30
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	169,473.08	249,099.50
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	1,715,667.04	2,491,399.30
2103	Байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал	2,350,351.44	4,563,825.96
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	486,955.85	1,040,000.00
210302	Түлш, халаалтын зардал	1,608,176.45	2,658,535.28
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	255,219.14	865,290.68
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,429,105.73	11,573,818.47
210401	Бичиг хэрэг	1,001,110.00	5,190,875.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,943,520.00	4,997,821.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,484,475.73	1,385,122.47
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,329,999.00	12,194,000.00
210601	Багаж техник хэрэгсэл	9,329,999.00	932,000.00
210604	Урсгал засвар	-	11,262,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	780,000.00	2,000,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	780,000.00	2,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	384,198,190.00	472,518,184.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	383,580,722.00	470,063,664.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	2,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	331,920.00	106,920.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	165,548.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	120,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	347,600.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,683,238.00	11,597,750.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,683,238.00	5,977,750.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	5,620,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,175,185,686.61	6,370,760,586.23
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	569,585.00	36,854,131.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	569,585.00	36,854,131.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,174,616,101.61	6,333,906,455.23
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,172,043,074.61	6,333,906,455.23
213304	Хөрөнгийн	2,573,027.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	8,294,000.00	31,087,600.00

5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	8,294,000.00	31,087,600.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	8,294,000.00	31,087,600.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	8,294,000.00	31,087,600.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	8,294,000.00	31,087,600.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(8,294,000.00)	(31,087,600.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.00	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	-	-	17,075,758.32	17,075,758.32
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	17,075,758.32	17,075,758.32
Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	-	-	4,055,178.11	4,055,178.11
2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	-	-	21,130,936.43	21,130,936.43
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	21,130,936.43	21,130,936.43
Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	-	-	1,869,177,878.78	1,869,177,878.78
2023 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	-	-	1,890,308,815.21	1,890,308,815.21

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Дүн	Хувь
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	0.00	(0.00)	-
I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	691,726,800.00	653,587,160.04	38,139,639.96	94.5
УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	691,726,800.00	653,587,160.04	38,139,639.96	94.5
Бараа, үйлчилгээний зардал	691,040,700.00	653,087,160.04	37,953,539.96	94.5
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	123,626,700.00	119,248,548.75	4,378,151.25	96.5
Үндсэн цалин	65,199,000.00	63,097,468.32	2,101,531.68	96.8
Нэмэгдэл	36,251,000.00	34,754,690.43	1,496,309.57	95.9
Унаа, болон бусад нөхөн олговор	13,560,100.00	12,779,790.00	780,310.00	94.2
Урамшуулал	8,616,600.00	8,616,600.00	-	100.0
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	19,521,900.00	19,438,032.86	83,867.14	99.6
Тэтгэврийн даатгал	14,539,000.00	14,455,135.50	83,864.50	99.4
Тэтгэмжийн даатгал	1,246,000.00	1,245,999.26	0.74	100.0
ҮОМШӨ ний даатгал	996,400.00	996,399.30	0.70	100.0
Ажилгүйдлийн даатгал	249,100.00	249,099.50	0.50	100.0
Эрүүл мэндийн даатгал	2,491,400.00	2,491,399.30	0.70	100.0

Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	9,212,800.00	4,563,825.96	4,648,974.04	49.5
Гэрэл цахилгаан	2,940,000.00	1,040,000.00	1,900,000.00	35.4
Түлш, халаалт	3,868,000.00	2,658,535.28	1,209,464.72	68.7
Цэвэр, бохир ус	2,404,800.00	865,290.68	1,539,509.32	36.0
Хангамж, бараа материалын зардал	13,000,000.00	11,976,418.47	1,023,581.53	92.1
Бичиг хэрэг	5,240,000.00	5,190,875.00	49,125.00	99.1
Тээвэр (шатахуун)	5,000,000.00	4,997,821.00	2,179.00	100.0
Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	2,760,000.00	1,787,722.47	972,277.53	64.8
Эд хогшил худалдан авах	22,345,400.00	22,094,000.00	251,400.00	98.9
Багаж, техник, хэрэгсэл	11,065,200.00	10,832,000.00	233,200.00	97.9
Урсгал засвар	11,280,200.00	11,262,000.00	18,200.00	99.8
Томилолт, зочны зардал	2,000,000.00	2,000,000.00	-	100.0
Дотоод албан томилолт	2,000,000.00	2,000,000.00	-	100.0
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	489,572,300.00	462,168,584.00	27,403,716.00	94.4
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	485,877,300.00	458,890,664.00	26,986,636.00	94.4
Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	1,448,400.00	1,448,400.00	-	100.0
Даатгалын үйлчилгээ	250,000.00	106,920.00	143,080.00	42.8
Тээврийн хэрэгслийн татвар	150,000.00	-	150,000.00	-
Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	124,000.00	-	124,000.00	-
Мэдээллийн технологийн зардал	1,722,600.00	1,722,600.00	-	100.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,761,600.00	11,597,750.00	163,850.00	98.6
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,141,600.00	5,977,750.00	163,850.00	97.3
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,620,000.00	5,620,000.00	-	100.0
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	686,100.00	500,000.00	186,100.00	72.9
Бусад урсгал шилжүүлэг	686,100.00	500,000.00	186,100.00	72.9
Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	686,100.00	500,000.00	186,100.00	72.9
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	691,726,800.00	653,587,160.04	38,139,639.96	94.5
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	641,726,800.00	591,115,595.43	50,611,204.57	92.1
Улсын төсвөөс санхүүжих	641,726,800.00	591,115,595.43	50,611,204.57	92.1
ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	50,000,000.00	62,471,564.61	(12,471,564.61)	124.9
Үндсан үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	50,000,000.00	62,471,564.61	(12,471,564.61)	124.9
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	0.00	(0.00)	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	0.00	(0.00)	-
ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	-	-	-	-
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	-	-	-	-
АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	5	5	-	100.0
Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	4	4	-	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		0.00
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		2,942,014,146.11
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН		2,942,014,146.11
210	Бараа, үйлчилгээний зардал		31,134,600.00
2106	Эд хогшил худалдан авах		19,410,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		19,410,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр		11,724,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		11,173,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал		551,600.00
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		2,910,879,546.11
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		36,354,131.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		36,354,131.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		2,874,525,415.11
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		2,874,525,415.11
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		2,942,014,146.11
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		2,942,014,146.11
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		2,877,018,760.11
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажилагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		64,995,386.00
127	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		0.00
128	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		0.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 9,486.5 мянган төгрөгийн алдаа илэрснээс аудитын явцад 9,486.5 мянган төгрөгийн алдааг залруулсан.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Бичиг хэргийн зардал 86.6 төгрөгийг бараа үйлчилгээний бусад зардалд бүртгэсэн байна.	1	86.6			1	86.6	1	86.6				
Тээвэр шатахууны зардал 182.0 мянган төгрөгийг урсгал засварын зардалд бүртгэсэн байна.	1	182.0			1	182.0	1	182.0				
Өмнөх аудитаар 29,217.9 мянган төгрөгийн өглөгийг барагдуулах албан шаардлагын хэрэгжилтээс 20,000.0 мянган төгрөгийг төлж барагдуулан, 9,217.9 мянган төгрөгийн төлбөрийг хүлээн авах аж ахуй нэгж ажил гүйцэтгээгүйн улмаас төлөх шаардлагагүй болсон байна.	1	9,217.9			1	9,217.9	1	9,217.9				
Дүн	3	9,486.5			3	9,486.5	3	9,486.5				

Аудитаар нийт 1 зөрчил илэрснээс, 1 зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
"Тусгай зөвшөөрөл олгох, сунгах, цуцлах, түтгэлзүүлэх үйл ажиллагаатай холбоотой гэрчилгээний төлбөр, байгалийн нөөц баялагт учруулсан хохирлын нөхөн төлбөрийн орлого болон буруутай этгээдээс хураасан хөрөнгө, оногдуулсан торгуулийн орлогын гүйлгээг орлогын төрөл тус бүрээр дэлгэрэнгүй бүртгээгүй байна.	1						1					
Дүн	1						1					

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар 824.0 сая төгрөгийн зөрчил илэрснээс 30.7 сая төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 793.3 сая төгрөгийн зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
			Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил						
Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст тайлант онд цалингаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 159 ширхэг мэдээлэл байрлуулахаас 155 мэдээлэл хугацаанд нь байршуулж, 2 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.	1		1			
Дүн	1		1			
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил						
Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2.3-д " иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас байгаль орчин болон байгалийн нөөц баялагт учруулсан хохирлын нөхөн төлбөрийн орлого" -ыг тус санд төвлөрүүлнэ төвлөрүүлсэн орлогын эзэн холбогдогч тодорхойгүйгээс тооцоо нийлсэн акт үйлдээгүй байна.	1	793,305.7			1	793,305.7
Компьютер, принтерийг цахим дэлгүүрээс худалдан аваагүй, бусад этгээдээс авсан байна.	1	30,685.0	1	30,685.0		
Дүн	2	823,990.7	1	30,685.0	1	793,305.7
Нийт дүн	3	823,990.7	2	30,685.0	1	793,305.7